

Den 22/12-2009
J.nr. 85A-ØL-1-09
J.nr. 85A-VL-1-09

Vejledende takster pr. 1. januar 2010 for salærer til forsvarere i straffesager, bistandsadvokater samt til beskikkede advokater i ægteskabs-, forældreansvars- og børnefjernelsessager

Taksterne finder anvendelse i sager, hvor der tilkendes salær efter den 1. januar 2010. Det er uden betydning, om arbejdet eller en del af arbejdet er udført før den 1. januar 2010, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Til samtlige beløb lægges moms.

A. Forsvarere i straffesager

1. <u>Grundsats</u> pr. time	1.550 kr.
2. a. <u>Grundlovsforhør</u> af normal varighed Se tillige under 3.	1.300 kr.
b. En forsvarer, der over for retten har <u>forpligtet sig til at være til rådighed for deltagelse i grundlovsforhør lørdage samt søn- og helligdage</u> , tilkendes for denne rådighedsforpligtelse et honorar pr. dag på Salærbeløb, der tilkendes for deltagelse i retsmøder den pågældende dag, modregnes i honoraret.	2.000 kr.
3. <u>Fristforlængelser og kortere retsmøder</u> under sagens forberedelse Salær for grundlovsforhør og fristforlængelser dækker også samtale med sigtede i forbindelse med retsmødet. Godtgørelse for ikke ubetydelig ventetid i forhold til tilsigelsestidspunktet fastsættes efter timetaksten og afholdes som udgangspunkt af statskassen.	1.200 kr.
Retsmøder om særlige efterforskningskridt behandles som grundlovsforhør, henholdsvis fristforlængelser, dog således at standardtaksterne ikke fuldt ud ydes, hvis den samme advokat i samme korte retsmøde har flere på hinanden følgende sager, jf. herved taksternes bestemmelse om reduktion, hvor samme advokat er forsvarer for flere i samme sag, jf. pkt. 14.	
4. <u>Retsmøder af længere varighed</u> samt <u>afhøring hos politiet</u> pr. time	1.550 kr.
5. <u>Retsmøder m.v. på søn- og helligdage</u> samt <u>lørdage</u> Forhøjelse med 50 %, kl. 22-06 med 100 % (skal oplyses af forsvareren)	
6. <u>Fængselsbesøg</u> af normal varighed	1.300 kr.
-

7. Ankefrafald inden hovedforhandlingen efter forhandling af normal varighed med klienten indtil 1.550 kr.
- Ved ankefrafald ved hovedforhandlingens begyndelse mindst 1.550 kr.
8. Fristforlængelser på skriftligt grundlag 750 kr.
9. Ekspeditionssalær for sluttede sager uden retsmøde mindst 850 kr.
10. Tilståelsessager og hovedforhandlinger
- Mindre tilståelsessager med varighed indtil ca. ½ time, herunder sager om spirituskørsel, hvis flere end to sager, der behandles lige efter hinanden 1.550 kr.
- ellers 2.100 kr.

Længerevarende tilståelsessager: Som hovedforhandlinger.

Hovedforhandlinger

Indtil 2 timer	3.100- 4.600 kr.
2 timer	4.600 kr.
3 timer (½ dag)	6.800 kr.
4 timer	9.100 kr.
5 timer	11.400 kr.
6 timer (1 dag)	13.700 kr.

Til hovedforhandlingens varighed medregnes ventetid før sagens påbegyndelse og ventetid mellem sagens optagelse til dom og dennes afsigelse, i sidstnævnte tilfælde dog kun for så vidt forsvareren forbliver til stede i retten. Til hovedforhandlingens varighed medregnes ikke sædvanlig frokostpause.

Taksten for hovedforhandling omfatter også samtaler på kontoret med klienten, indhentelse af oplysninger og forberedelse af procedure i normalt omfang. I sager, hvor forberedelsestiden har overskredet det sædvanlige, kan der ydes et tillæg herfor med 1.550 kr. pr. time for den tid, der må antages at være medgået til den yderligere forberedelse. Det ved hovedforhandlingens afslutning tilkendte salær omfatter normalt også arbejdet med anke af sagen, ansøgning om 2. eller 3. instansbevilling og benådning o.lign., således at der alene gives "eftersalær" i særlige tilfælde.

11. Rejsetid. Salærer forhøjes med mindst 750 kr. pr. time til forsvarere, der må rejse til tingstedet, arrester eller lignende. For så vidt der bliver tale om en rejse over længere afstande, må direkte rejseudgifter yderligere normalt tillægges. Der sker ikke forhøjelse af salæret, hvis forsvarerbeskikkelsen er betinget af, at advokaten frafalder krav mod statskassen om godtgørelse for rejseudgifter.

12. Ved forsvarers rejse til udlandet, f.eks. i forbindelse med afhøringer, ydes rejsegodtgørelse, diæter og hotelgodtgørelse efter statens regler samt 15.000 kr. pr. hele dages fravær i forbindelse med rejsen. I dette beløb er inkluderet advokatens forberedelse.
13. Forgæves fremmøde og retsmøder aflyst med dags varsel eller kortere frist fra 1.200 kr.- I tilfælde af forgæves fremmøde og i tilfælde, hvor et planlagt retsmøde aflyses samme dag, som det skulle have fundet sted, eller hvor aflysning sker med dags varsel, fastsættes salær under hensyntagen til den tid, der har været afsat til sagen, op til ½ salær. For aflysninger med mere end dags varsel tillægges ikke salær. Der tillægges ikke salær, såfremt det er den pågældende forsvarers egne forhold, f.eks. egen sygdom eller lignende, der er årsag til aflysningen.

Såfremt en længerevarende sag uvarslet slutter før planlagt, f.eks. ved anklagemyndighedens ankefrafald, kan der efter omstændighederne tillægges en forsvarer, der i særlig grad har måttet indrette sin virksomhed efter sagen, et passende vederlag.

14. Foranstående takster er vejledende. Særligt i nævningesager og andre bevis-tunge sager (f.eks. sager med mange teleoplysninger) kan der være grundlag for nogen forhøjelse af den anvendte sats. En moderat forhøjet sats kan anvendes, når ny forsvarer er indtrådt under anken. Omvendt kan der, hvor samme advokat har flere sager i uafbrudt rækkefølge på samme dag, ske en rimelig nedsættelse af vederlaget for den enkelte sag. Hvor samme advokat er forsvarer for flere i samme sag, nedsættes salæret normalt for hver enkelt tiltalt med ½ til ⅓, dog ikke i grundlovsforhør og fristforlængelser.

Væsentlige forhøjelser af salærer, der er fastsat efter tidsforbrug i retten eller efter sagens karakter, må i almindelighed forudsætte specificeret skriftlig timeopgørelse fra advokaten. Salær efter opgørelse over anvendt tid forudsætter endvidere, at det opgivne tidsforbrug efter vurdering med rimelighed er anvendt på sagen.

B. Bistandsadvokater

Salær for deltagelse i hovedforhandling af indtil 2 timers varighed fastsættes som udgangspunkt til det samme beløb som salæret til forsvareren 3.100-4.600 kr.

Denne takst omfatter også samtaler på kontoret med klienten, indhentelse af oplysninger, udarbejdelse af erstatningsopgørelse, forberedelse til hovedforhandlingen og indsendelse af erstatningsansøgning til Erstatningsnævnet.

Der kan herudover ydes salær for rimeligt og relevant tidsforbrug, herunder ved deltagelse i hovedforhandlinger af mere end 2 timers varighed, med 1.550 kr. pr. time.

Beskikkelsen ophører ved sagens afslutning i retten. Statskassens betaling af salæret til bistandsadvokaten er subsidiær i forhold til forurettedes evt. retshjælpsforsikring, jf. retsplejelovens § 334, stk. 6, hvorfor det altid bør afklares, om forurettede er dækket af en retshjælpsforsikring f.eks. husstands-/basis-/fritidsforsikring.

C. Særligt om forsvarere i straffesager vedrørende særlig økonomisk kriminalitet

1. Hovedforhandlingsdage afregnes som udgangspunkt med et salær på 16.500 kr. pr. retsdag af normal varighed. Salæret for hovedforhandlingsdage omfatter også forberedelse til hovedforhandlingen forud for og under hovedforhandlingen. Såfremt den samlede forberedelsestid i ankesager har haft et sådant omfang, at forberedelsen ikke kan anses som vederlagt ved honoreringen for hovedforhandlingsdage, honoreres den ekstra forberedelse som udgangspunkt efter medgået tid.

Såfremt retten tillader, at der indleveres en skriftlig procedure, eller pålægger afgivelse af en skriftlig oversigt over procedurens indhold med angivelse af de hovedsynspunkter, der gøres gældende, jf. retsplejelovens § 878 (i ankesager, jf. § 917) kan der – navnlig hvis forsvareren ikke gennem honoreringen for hovedforhandlingsdage kan anses som vederlagt også for procedure – ydes et særskilt vederlag herfor.

Såfremt hovedforhandlingen den pågældende dag klart ikke angår vedkommende forsvarers klient, og dette på forhånd er meddelt forsvareren, ydes et nedsat salær på 10.000 kr. for en retsdag af normal varighed. Der ydes ikke salær, hvis det på forhånd er åbenbart og tilkendegivet, at et retsmøde ikke kan vedrøre vedkommende forsvarers klient, f.eks. fordi retsmødet angår et forhold, der ingen forbindelse har til det eller de forhold, klienten er tiltalt for, og som heller ikke på anden måde kan have forbindelse til denne.

I urderingen af angivne tidsforbrug og dermed også ved salærberegningen kan der i ankesager lægges betydelig vægt på, om vedkommende var forsvarer for klienten i forbindelse med sagens behandling i 1. instans, og i øvrigt på om forsvareren på andet grundlag har modtaget honorar i sagen, f. eks. i forbindelse med varetægtsfængsling.

2. En reserveforsvarer honoreres som udgangspunkt med et salær på 13.700 kr. pr. retsdag af normal varighed.

D. Sager om ægteskab eller forældreansvar

1. Sager vedrørende forældreansvar m.v. sluttet efter hovedforhandling eller sluttet efter et forberedende møde af en varighed, som i det væsentlige svarer til en normal hovedforhandling 9.500 kr.
2. Sager vedrørende ægtefællebidrag eller lejlighed sluttet efter hovedforhandling eller sluttet efter et forberedende møde af en varighed, som i det væsentlige svarer til en normal hovedforhandling 6.300 kr.
3. I andre sager fastsættes salæret efter et konkret skøn.

Disse salærer tilkendes både sagsøgerens/appellantens og sagsøgte/indstævntes advokat. Salæret dækker foruden et retsmøde af almindelig varighed den tid, der i almindelighed må anses for nødvendig til forberedelse af sagen ved retten. Salæret forhøjes med som udgangspunkt 500 kr. til den

advokat, der har udfærdiget ekstrakt af sædvanligt omfang. Salæret kan i øvrigt i særlige tilfælde og efter en konkret vurdering forhøjes eller nedsættes.

E. Børnefjernelsessager

For hovedforhandlinger af normal varighed og inklusiv sædvanlig forberedelse

1. instans	9.500 kr.
2. instans	6.300 kr.

Bent Carlsen

Præsident for Østre Landsret

Bjarne Christensen

Præsident for Vestre Landsret